

Warszawa, dnia 7 lutego 2023 r.

Poz. 158

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 4 stycznia 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Planowanie i realizacja procesu treningowego w piłce siatkowej”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Planowanie i realizacja procesu treningowego w piłce siatkowej” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

---

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – kultura fizyczna, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 4 stycznia 2023 r. (M.P. poz. 158)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PLANOWANIE I REALIZACJA PROCESU TRENINGOWEGO W PIŁCE SIATKOWEJ”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Planowanie i realizacja procesu treningowego w piłce siatkowej

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat jest ważny bezterminowo

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

5 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), 5 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze sport

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację jest przygotowana do samodzielnego przygotowania, organizacji, prowadzenia i ewaluacji procesu treningowego w piłce siatkowej i jej odmianach z wykorzystaniem metodyki nauczania techniki i taktyki. Posiadana wiedza o piłce siatkowej i jej odmianach pomaga w opracowaniu koncepcji treningowej, taktyki gry, przygotowania motorycznego, mentalnego oraz pracy z zespołami ludzkimi. Uwzględniając dyspozycje, umiejętności i indywidualne cele zawodników, formułuje cele szkoleniowe i wynikowe, dobiera odpowiednie środki i metody do ich osiągnięcia, opracowuje roczny plan organizacji szkolenia oraz prowadzi jego ewaluację. Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do realizacji i monitoringu pracy zespołu oraz współdziałania z otoczeniem grupy szkoleniowej (w tym rodzinami graczy, wolontariuszami, sponsorami). W oparciu o pozyskane informacje o przeciwnikach i umiejętnościach graczy opracowuje taktykę gry oraz analizuje jej skuteczność. Osoba posiadająca kwalifikację ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo graczy podczas prowadzonych przez siebie treningów.

Zestaw 1. Charakterystyka teoretycznych podstaw piłki siatkowej i metodyki jej nauczania

Poszczególne efekty uczenia się

Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Charakteryzuje piłkę siatkową jako sport

- omawia historię piłki siatkowej i jej odmian,
- omawia przepisy gry w piłkę siatkową i jej odmiany,

	<ul style="list-style-type: none"> - omawia strukturę współzawodnictwa w piłce siatkowej i jej odmianach, - identyfikuje wymogi techniczne piłki siatkowej i jej odmian, - charakteryzuje wymogi fizjologiczne, anatomiczne i biochemiczne do podejmowania wysiłku fizycznego, wymogi motoryczne oraz psychologiczne dla osób uprawiających piłkę siatkową i jej odmiany.
<p>Charakteryzuje metodykę nauczania i elementy techniczne w piłce siatkowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawia technikę postaw siatkarskich i sposobów przemieszczania się, - omawia technikę odbić obruczą górnych i dolnych, - omawia technikę zagrywki, - omawia technikę ataku, - omawia technikę bloku, - omawia metody, formy i zasady nauczania elementów techniki gry, - omawia system zdobywania punktów przy zagrywce własnej i przeciwnika, - omawia metodykę nauczania elementów techniki w piłce siatkowej.

<p>Zestaw 2. Opracowanie koncepcji treningowej</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - wyznacza cele krótko- i długoterminowe programu szkoleniowego dla graczy, - określa zadania wynikowe i szkoleniowe, - przedstawia koncepcję indywidualizacji treningów.
<p>Formuluje cele szkoleniowe i wynikowe</p> <p>Przygotowuje roczny plan organizacji szkolenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy projekt rocznego harmonogramu organizacji szkolenia, - uzasadnia dobór metod, form i środków treningowych, uwzględniając poziom sportowy graczy i zespołu, - wprowadza i dostosowuje metody i środki treningowe z innych dyscyplin sportu, - omawia rolę procesu odnowy biologicznej w opracowanym planie szkoleniowym, - przedstawia uczestnikom plan procesu szkoleniowego, - omawia potrzebę dostosowywania metod, form i środków stosowanych w procesie treningowym do uwag i opinii jego uczestników.

<p>Zestaw 3. Organizacja i realizacja procesu treningowego</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje przeciwwskazania do uprawiania piłki siatkowej i jej odmian, - charakteryzuje cechy psychofizyczne predysponujące do uprawiania piłki siatkowej i jej odmian, - wskazuje kryteria określenia potencjału sportowego w piłce siatkowej i jej odmianach.
<p>Ocenia predyspozycje i potencjał graczy</p>	

<p>Ocena dyspozycji graczy do gry w piłkę siatkową</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia sposoby kontroli stanu przygotowania gracza, - charakteryzuje czynniki warunkujące sukces sportowy, - uzasadnia dobór testów i sprawdzianów do określenia poziomu umiejętności technicznych graczy, - omawia zalecenia żywieniowe i wspomaganie suplementacyjne trenujących gry zespołowe.
<p>Realizuje i monitoruje pracę zespołu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zasady bezpieczeństwa i higieny na zajęciach treningowych, - omawia rolę weryfikacji aktualności badań lekarskich graczy, - omawia filozofię i style pracy trenera, - prowadzi zajęcia zgodnie z metodyką nauczania podstawowych elementów techniczno-taktycznych w piłce siatkowej i jej odmianach, w tym demonstrować i objaśniać, - przedstawia indywidualne i zespołowe zadania treningowe oraz zasady działania dla różnych pozycji graczy, - omawia zasady przygotowania motorycznego do dyscypliny, uwzględniając charakterystykę gry oraz właściwe proporcje wielkości obciążeń treningowych, - identyfikuje rodzaje obciążeń treningowych, - omawia różne formy współzawodnictwa dla określonej grupy (np. w sporcie dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami), - monitoruje realizację celów szkoleniowych, - analizuje i zapisuje przebieg gry w piłce siatkowej, - uzasadnia dobór środków procesu odnowy biologicznej.
<p>Ocena realizację przebiegu procesu treningowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje podstawowe wyniki badań laboratoryjnych, - analizuje wyniki testów i sprawdzianów trenerskich, - uzasadnia rolę monitorowania i konieczność wprowadzania korekty planów treningowych.
<p>Współdziała z otoczeniem grupy szkoleniowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje elementy otoczenia, które mają wpływ na grupę szkoleniową, - omawia rolę wolontariatu w sporcie, - wyjaśnia rolę sponsorów dla rozwoju grupy szkoleniowej.
<p>Zestaw 4. Opracowanie strategii i taktyki gry</p>	
<p>Poszczególne efekty uczenia się</p>	
<p>Opracowuje taktykę gry</p>	<p>Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikuje koncepcje taktyczne w piłce siatkowej i jej odmianach, - wymienia i omawia źródła informacji o przeciwnikach i ich taktyce, - omawia rolę dyspozycji i umiejętności graczy i zespołu w opracowaniu taktyki gry, - określa zadania taktyczne przed grą oraz sposób weryfikacji ich realizacji przez zespół i graczy.
<p>Analizuje skuteczność przyjętej taktyki gry</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje efektywność działań podczas gry z zastosowaniem wybranego programu i arkusza obserwacji, - omawia zasady taktyki indywidualnej w realizacji poszczególnych elementów gry.

<p>Nauca graczy postrzegania i oceny sytuacji taktycznych w grze oraz właściwego reagowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizując przebieg meczów, wyjaśnia czynniki organizacji gry warunkujące efektywne działania graczy, - omawia typowe błędy percepcji, decyzji i wykonania, - omawia rolę wykorzystania informacji zwrotnej / refleksji taktycznej od graczy (wzbudzenie autorefleksji, nawiązanie do obserwacji zawodnika, nazwanie błędów, określenie sposobu wykorzystania refleksji przez zawodnika dla poprawy wyników), - proponuje sposób korygowania błędów technicznych i taktycznych popełnianych przez graczy.
---	--

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etap weryfikacji

1.1. Metody

W weryfikacji efektów uczenia się dopuszcza się następujące metody:

- test teoretyczny,
- analiza dowodów i deklaracji,
- wywiad swobodny z komisją walidacyjną.

Weryfikacja efektów uczenia się składa się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. W części teoretycznej wykorzystuje się metodę testu teoretycznego. W części praktycznej wykorzystuje się metody analizy dowodów i deklaracji oraz wywiad swobodny z komisją walidacyjną.

Zaliczenie części teoretycznej nie jest warunkiem przystąpienia do części praktycznej.

W części teoretycznej weryfikacji podlegają:

- wszystkie efekty uczenia się zawarte w zestawie 1 „Charakterystyka teoretycznych podstaw piłki siatkowej i metodyki jej nauczania”,
- wszystkie efekty uczenia się w zestawie 2 „Opracowanie koncepcji treningowej”,
- następujące efekty uczenia się w zestawie 3 „Organizacja i realizacja procesu treningowego”:
  - „Ocena predyspozycje i potencjał graczy”,
  - „Ocena dyspozycje graczy do gry w piłkę siatkową”,
  - „Realizuje i monitoruje pracę zespołu” – poza kryteriami:
    - „Prowadzi zajęcia zgodnie z metodyką nauczania podstawowych elementów techniczno-taktycznych w piłce siatkowej i jej odmianach, w tym demonstruje i objaśnia”,
    - „Omawia różne formy współzawodnictwa dla określonej grupy (np. w sporcie dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami)”,
- następujące efekty uczenia się w zestawie 4 „Opracowanie strategii i taktyki gry”:
  - „Opracowuje taktykę gry” – poza kryterium: „Wymienia i omawia źródła informacji o przeciwnikach i ich taktyce”,
  - „Analizuje skuteczność przyjętej taktyki gry”,
  - „Nauca graczy postrzegania i oceny sytuacji taktycznych w grze oraz właściwego reagowania” – poza kryteriami:
    - „Analizując przebieg meczów, wyjaśnia czynniki organizacji gry warunkujące efektywne działania graczy”,
    - „Omawia rolę wykorzystania informacji zwrotnej / refleksji taktycznej od graczy (wzbudzenie autorefleksji, nawiązanie do obserwacji zawodnika, nazwanie błędów, określenie sposobu wykorzystania refleksji przez zawodnika dla poprawy wyników)”.

Uznanie wszystkich efektów uczenia się wskazanych na etapie teoretycznym może nastąpić na podstawie przedłożonego dyplomu „Trenera piłki siatkowej PZPS” wydanego po 1 stycznia 2016 r.

W części praktycznej weryfikacji podlegają:

- następujące kryteria weryfikacji w zestawie 2 „Opracowanie koncepcji treningowej”:
  - „Przedstawia koncepcję indywidualizacji treningów”,
  - „Tworzy projekt rocznego harmonogramu organizacji szkolenia”,
- następujące efekty uczenia się w zestawie 3 „Organizacja i realizacja procesu treningowego”:
  - „Realizuje i monitoruje pracę zespołu” – kryteria:
    - „Prowadzi zajęcia zgodnie z metodyką nauczania podstawowych elementów techniczno-taktycznych w piłce siatkowej i jej odmianach, w tym demonstruje i objaśnia”,
    - „Omawia różne formy współzawodnictwa dla określonej grupy (np. w sporcie dzieci i młodzieży, osób z niepełnosprawnościami)”,
  - „Ocenia realizację przebiegu procesu treningowego”,
  - „Współdziała z otoczeniem grupy szkoleniowej”,
- następujące efekty uczenia się w zestawie 4 „Opracowanie strategii i taktyki gry”:
  - „Opracowuje taktykę gry” – kryterium: „Wymienia i omawia źródła informacji o przeciwnikach i ich taktyce”,
  - „Naucza graczy postrzegania i oceny sytuacji taktycznych w grze oraz właściwego reagowania” – kryterium:
    - „Omawia rolę wykorzystania informacji zwrotnej / refleksji taktycznej od graczy (wzbudzenie autorefleksji, nawiązanie do obserwacji zawodnika, nazwanie błędu, określenie sposobu wykorzystania refleksji przez zawodnika dla poprawy wyników)”.

Dowodami na uzyskanie efektów uczenia się w części praktycznej mogą być np.:

- nagrania osobistego wykonania elementów technicznych gry w piłkę siatkową,
- posiadanie minimum drugiej klasy sportowej,
- nagrania przeprowadzonych zajęć,
- arkusze obserwacji gry, periodyzacji treningu i zapisy obciążeń treningowych.

Uznanie wszystkich efektów uczenia się wskazanych dla kwalifikacji może nastąpić na podstawie:

- przedłożonego dyplomu trenera piłki siatkowej drugiej klasy wydanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów (Dz. U. poz. 829) lub
- dyplomu uzyskanego po zakończeniu kursów trenera drugiej klasy, które rozpoczęły się za zgodą Ministra Sportu i Turystyki przed ww. datą, lub
- dyplomu „Trenera piłki siatkowej PZPS”.

1.2. Zasoby kadrowe

Weryfikację przeprowadza komisja walidacyjna, zwana dalej „komisją”. Komisja składa się z 3 osób, w tym przewodniczącego komisji.

Każdy z członków komisji:

- posiada co najmniej dyplom trenera piłki siatkowej pierwszej klasy wydany przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów lub kwalifikację „Optymalizacja procesu szkolenia w piłce siatkowej” (Trener pierwszej klasy piłki siatkowej / Senior Volleyball Coach, 6 PRK),
- posiada kwalifikację pełną z co najmniej 6 poziomem PRK.

Co najmniej 1 z członków komisji posiada doświadczenie w zakresie działań związanych z wdrażaniem Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

1.3. Sposób organizacji walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne

W celu przeprowadzenia weryfikacji wiedzy teoretycznej instytucja certyfikująca zapewnia warunki umożliwiające każdej osobie przystępującej do walidacji samodzielnie pracę. Instytucja certyfikująca musi zapewnić możliwość odwołania się od każdego etapu walidacji.

2. Etapy identyfikowania i dokumentowania

Instytucja certyfikująca musi zapewnić doradcę walidacyjnego, który spełnia poniższe warunki:

- posiada co najmniej dyplom trenera piłki siatkowej pierwszej klasy wydany przed wejściem w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustaw regulujących wykonywanie niektórych zawodów lub kwalifikację „Optymalizacja procesu szkoleniowego w piłce siatkowej” (Trener pierwszej klasy piłki siatkowej / Senior Volleyball Coach, 6 PRK),
- posiada kwalifikację pełną z co najmniej 6 poziomem PRK.

Doradca walidacyjny wspierający kandydata w tworzeniu portfolio na potrzeby analizy dowodów nie może zasiadać w komisji prowadzącej weryfikację dla tego konkretnego kandydata.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do walidacji może przystąpić osoba, która posiada kwalifikację pełną z poziomem 6 PRK.

Ponadto do walidacji może przystąpić osoba, która:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) przedstawi oświadczenie o niekaralności związanej z wykonywaniem działalności zawodowej w obszarze objętym kwalifikacją.

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat